

موقعیت! پیشنهاد امیر علی برای برون رفت از مشکلات اقتصادی کارگاه پدر (خانواده آقای محمدی)

نقشه راه: می خواهیم بدانیم چه اصولی واقعا می تواند نجات بخش اقتصاد باشد.

- اصول یک اقتصاد مقاوم را درک کنیم. - راه های مقابله با تحریم ها را بررسی کنیم و....

طرح مسئله: ۱- چرا برخی از کشورها زیر ستم کشورهای دیگرند و چرا اقتصاد آنها با مشکلات فراوانی روبه رو است؟

واقعیت این است که کشور های مختلف جهان و دولت های آنها، با وجود روابط اقتصادی پیچیده ای که با هم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی، نگران منافع ملی خود نیز هستند. برخی از کشورها می خواهند خودشان قدرتمند باشند. کشورهای دیگر نیز یا باید در مقابله کشورهای قدرتمند تسلیم شوند یا باید از شرافت و استقلال ملی و دینی خود دفاع کنند.

## مسیر تاریخی اقتصاد ایران

۲- چرا کشور ایران در گذشته اهمیت اقتصادی بالایی داشت؟

به دلیل وسعت و پهناوری جغرافیای، برخورداری از منابع طبیعی، وجود حکومت ها و سلسله های بزرگ، لشکر کشی ها و جنگ ها، پهناوری مرزهای ایران باستان، تجارت با چین و امپراتوری روم از اهمیت آن دوران حکایت دارد.

۳- احکام اقتصادی اسلام به چه جاهایی گسترش یافت؟ و یک نمونه بنویسید؟

احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا را گرفت. مثال: در موقعیتی که در اروپا، بربریت حاکم بود و زنان حتی حق مالکیت نیز نداشتند، وقف نامه های باقی مانده از زنان مسلمان ایرانی، حجم عظیمی از مالکیت و سرمایه گذاری و مشارکت آنها را در تولید نشان می دهد.

۴- رونق و آبادی اقتصاد ایران را در زمان حکومت صفویه چگونه می توان درک کرد؟

می توان از زیربناها و عمران بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروان سراها، مساجد باقی مانده و خیریه ها درک کرد.

## ۵- اقتصاد ایران در دوره صفویه را توضیح دهید؟

در نیمه اول حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت؛ اما در دوره پایانی حکومت، اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد.

## ۶- افول حکومت صفویه با چه اتفاقاتی در اروپا مصادف شده بود؟

این وضعیت با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل گیری قدرت های بزرگ در آن قاره مصادف بود. دولت های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر پرداختند. که موجب تسریع جریان توسعه این کشورها شد. آنها از یک سو با چنگ انداختن بر دارایی های سایر ملت های جهان به ثروت اندوزی پرداختند و از سوی دیگر در رقابت با یکدیگر به نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود اقدام کردند.

## ۷- چند مورد از ویژگی های اقتصادی دوره قاجار را نام ببرید؟

۱. افزودن بر خزانه از طریق غارت دسترنج مردم ۲. اعطای امتیازات به وابستگان و ختدمان خود ۳. تامین هزینه های گزافه دربار ۴. عهد نامه های ننگین و مبالغ جرمیه های گزاف آنها و..... آسیب های توان فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

## ۸- چند نمونه از اقدامات مثبت در دوره قاجار را نام ببرید؟

۱. تأسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی و اداری توسط امیرکبیر ۲. تأسیس شرکت اسلامی و تحریم کالاهای خارجی ۳. تحریم توتون و تنباکو ۴. لغو قرار داد رژی و بیانیه هایی در حمایت از تولید ملی

## ۹- ویژگی عمده اقتصاد ایران در دوره رضا خان را بنویسید؟

ویژگی عمده این دوره، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود. اقتصاد ایران به جای تکیه بر پایه های بومی و درون زای داخلی و ملی خود، به بیرون از مرزها و قدرت های بزرگ متکی شد. حتی ایجاد زمینه ای قانونی (مثل قانون تجارت و تعاونی ها) و زیر ساخت های مواصلاتی (مانند راه آهن)، گسترش مدارس و دانشگاه ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختای و هویتی برهاند.

## ۱۰- چگونه دولت در زمان پهلوی به عنوان کارفرمای بزرگ در اقتصاد مطرح شد؟

در این زمان، دولت با هدف ایجاد توسعه نمایشی به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد در کشور پرداخت و به این ترتیب، بخشی از درآمد‌های نفتی کشور، صرف ساخت و ساز شد. کارخانه‌ها و موسسات شکل گرفت و دولت به عنوان کارفرمای بزرگ در اقتصاد مطرح شد. ساختارهای اساسی اقتصاد کشور نیز زیر سلطه و برنامه ریزی بیگانگان قرار گرفت.

بیشتر بدانیم { غارت و قحطی }

یکی از ابزارهای دولت‌های غربی برای استثمار و غارت، تاسیس و تقویت شرکت‌های بزرگ چند ملیتی است. (ص ۱۰۹ و ۱۱۰)

۱۱- بعد از شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی ایران، رهبر و ملت خواهان چه چیزهای بودند؟

آنچه مورد نظر امام خمینی (ره) رهبر ایران و خواسته مردم بود در قانون اساسی کشور تجلی یافت و تصویری از خطوط کلی اقتصاد مطلوب اسلامی- ایرانی نیز در آن درج شد. در بخش اقتصادی قانون اساسی، برآموزهایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان و استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تاکید شده است.

اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی

۱۲- مقاوم سازی اقتصادی را توضیح دهید؟

مقاوم سازی اقتصادی به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، موسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تامین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

۱۳- اقتصاد مقاوم محصول چیست؟

اقتصاد مقاوم، محصول خود باوری، تلاش و مجاهدت همه جانبه و فراگیر مرمغان سخت کوشی است که حاضر نیستند زیر سایه بیگانگان زندگی کنند و به آنان وابسته باشند.

۱۴- اقتصاد مقاومتی را شرح دهید؟ اقتصادی است پیشرفته، مردمی و دانش بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و خارجی، آسیب ناپذیر است و با اتکال به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات دشمنان، به زانو در نمی‌آید.

۱۵- استقلال اقتصادی را تعریف کنید؟

به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد. مهم آن است که این تعامل، مقتدرانه و از روی تدبیر باشد.